

Főszerkesztő és ideiglenes felelős szerkesztő: **Dr. Olosz Lajos**
Laptulajdonos a **CORVIN**
Lapkiadó R. T.

DÉLI HIRLAP

A timiștorontali törvényes bej. sz. 83. (Dos. No. 934/1938).
Alapította: **Dr. VUCHEŢICH ENDRÉ** és **Dr. VÁRNAY ELEMÉR**

Ziarul Comunității Maghiare din România ■ A Romániai Magyar Népközösség lapja

Ná: Gazdasági és jogi figyelő

Tegnap volt három hónapja annak, hogy a keleti arcvonalon megkezdődött a Szovjet hatalmas erőnyű támadása. Tizenkét héten át a súlyosabb harcok ugyiszólván szüneteltek a német véderőnek s oldalán harcoló szövetségeseinek. Az orosz offenzíva célja, mint ezt Berlinben több ízben megállapították, a német arcvonal megsemmisítése volt. Berlin most elégtelül jeleníti, hogy a tervszerű német hadmozdulatok végrehajtása következtében a kétezer kilométeres arcvonal egyetlen pontján sem sikerült a Szovjetnek a döntő áttörést kiharcolnia. Ma az a helyzet, hogy a visszavont német védelmi vonalak rövidebbek s a megsemmisített arcvonal ilyenformán lényegesen erősebb a három hónap előttié. Berlinben ugyanekkor kiemelték az angol hírközlőtudósítójának azt a jelentését, amely szerint a Szovjet egyre növekvő keserűséggel tesz szemrehányást nyugati szövetségeseinek a miatt, hogy nem állították fel a második, nyugateurópai arcvonalat akkor, amikor az orosz csapatok előnyomulása csúcspontját érte el.

Az itáliai szövetséges hadjáratot — melyet tudvalevően Churchill is „harmadik front”-nak nevezett — Moszkva nagy érdeklődéssel kíséri, de nincs megelégedve az angol-amerikai csapatok lendületével. Bizonyos jelek arra mutatnak, hogy „leáldottuk” az angolszovjet Szovjet-unióval való megegyezéstől teszik függővé. Az angolszovjet sajtó egyre nagyobb érdeklődéssel látogatja a moszkvai hármasszövetség külügyi miniszteri értekezletét. Ennek az értekezletnek előkészítésében a most összeülő földközi-tengeri konferenciának is fontos szerepe lesz. A külügyi miniszterek értekezlete a legújabb jelentések szerint a hónap közepe táján kezdődik Moszkvában.

Politikai vonatkozásban figyelmet kelt a dániai német csapatok főparancsnokságának az a határozata, hogy az ostromállapotot máto! kezdve hatályon kívül helyezik. Több tiltó intézkedés egyelőre még érvényben marad. Olaszországban a fasiszta köztársasági kormány erőlyesen folytatja a Badoglio-rendszer felszámolását, a többi között két neves olasz pénzügyest is — egyikük Badoglio minisztere volt — letartóztattak.

A földközi-tengeri bizottság

Algirban hír szerint már e hét végén összeül a szövetségesek földközi-tengeri bizottsága, melyben, mint ismeretes, az Egyesült Államok, Anglia és a Szovjetunió megbízottjai kívül az algiri francia felszabadítási bizottság is képviseltethet jutott. Angliát Harold Mac Millan, az USA-t Edwin C. Wilson, a Szovjetszövetséget Visinszkij, az algiri francia bizottságot pedig a gaulleista René Massigli képviseli a tárgyalásokon. A földközi-tengeri bizottság feladata az, hogy az Olaszországgal kötött fegyverszüneti szerződés végrehajtásával és a szövetségesek által elfoglalható területek hasonló kérdéseivel foglalkozzék. Figyelmet keltenek azok az angolszovjet hírforrásból származó jelentések, melyek szerint a bizottság csak véleményező és eljenző testület s mint Hull, az Egye-

Német ellentámadások a Dnyeper közepő folyásának hidfőinél

Dániában megszüntették az ostromállapotot; bizonyos tiltó intézkedések továbbra is érvényben maradnak — Görögországban többszáz politikai foglyot szabadlagra helyeztek a németek Ujabb letartóztatások Olaszországban

Mindenekelőtt Moszkva és a Badoglio-kormány viszonyának tisztázását várják a földközi-tengeri értekezlettől

sült Államok külügyi minisztere a napokban kijelentette, „döntéseket nem hozhat.”

Az AMGOT

A Szovjetnek a földközi-tengeri bizottságba való meghívását érdekes események előzték meg s követték is. Moszkva már Szicília megszállása idején bírálta a megszállt területeken bevezetett angolszovjet katonai kormányzat, az AMGOT működését. Az AMGOT (Allied Military Government for Occupied Territory) a megszállt területek közigazgatását végző hivatalos szervezet és husz kilométernyire az előnyomult csapatok mögött mindenütt életbe lép. Ezt a szervezetet az angolszovjet szövetségesek már jóval a déltáljai invázió előtt létesítették. Tagjai közigazgatási szakértők, akik mind folyékonyan beszélnek olaszul és jól ismerik az olaszországi viszonyokat. Az AMGOT hatáskörébe tartozik az igazságszolgáltatás, azonkívül pedig a bankok és biztosító intézetek, valamint állami monopóliumok ellenőrzése és a lakosságnak élelmiszterrel, ruházzal és fémekkel való ellátása. Mindenütt kitűzik az angol és amerikai lobogót. Az AMGOT főnöke lord Rennel of Redd vezérőrnagy, a volt római angol nagykövete fia, helyettese pedig Mesherry amerikai tábornok.

Moszkva nemcsak azért bírálta az AMGOT működését, mert a Szovjet képviselőit kihagyták belőle, hanem azért is, mert titkos szándékokat vélt felfedezni az AMGOT rendeltetése mögött.

Az AMGOT ugyanis az eljenzése alá került területeken nem biztosított szabadságot a kommunista tevékenységnek, mint ahogy semmiféle politikai tevékenységet sem engedélyezett. Az AMGOT egyik feladata — ezt Londonban és Washingtonban nem is titkoltak — a forradalmi megmozdulások lehetlenné tétele. Természetesen siettek hozzáténi, hogy ámeneti intézkedésről van szó s a viszonyok megszállásával teret engednek a politikai tevékenységnek.

Hoare érvelése

Sir Samuel Hoare, Anglia madridi nagykövete London környékén nemrég beszédet mondott és szavait nyilván a szovjet közvéleménynek is szánva, a többi között ezeket mondotta:

— Hajlandóak vagyunk szoros együttműködésre nagy szövetségesekkel (az USA-val és a Szovjettel), hogy az éhínséget leküzdjük és az élelmiszerszállítások igazságos végrehajtását megvalósítsuk. Ez a készségeink természetesen arra is érteendő, hogy az anarchia alól a tajaft kihuzzuk s e célból szövetséges helyőrségeket állítunk fel az európai földrész kulcsfontosságú helyein.

Hoare szerint az angolszovjet—szovjet együttműködési politika — melynek Londonban még ma is van eljenzéke — azon az elgondoláson alapul, hogy a Moszkvával való együttműködésnél nagyobb veszélyt jelentene, a szövetségesek szempontjából, a bolsevista Oroszor-

szág elszigetelődése.

A brit diplomata egyébként egy sajtónyilatkozatában kidomborította, hogy az AMGOT ellen szovjet és angolszovjet részről is megnyilvánuló bírálat kissé korai, mert egy ilyen szervezet működésének hatatossága csak néhány hónap múlva mutatkozik meg a maga valójában, egyébként pedig a Szovjet részt vehet és képviselést is kapott a sokkal átfogóbb jellegű földközi-tengeri bizottságban.

Abban a bizottságban, melyről Hull most kijelentette, hogy „döntéseket nem hozhat.”

A bizalom kérdése

Döntéseket a jövő terveket illetően az angolszovjet sajtó a hármasszövetség előtt nem is vár. Mint a fentiekből kitűnik, az angol-amerikai—szovjet együttműködéshez az akarat megvan, indoklásban sincs hiány, most már a bizalom — a „kölesönös” bizalom — kérdése, hogy a Szovjetet bekapcsolja a jövőre vonatkozó határozatok meghozatalába. Ezen brit külügyi miniszter a minap nem festett valami rózsás képet arról a bizalomról. Az alsó házban tett nyilatkozatából kiderült, hogy a brit államférfi a moszkvai kormányt az őszinteség hiányával vádolja. Mindazonáltal mind London, mind Washington újabb jeleit adja annak, hogy a Moszkvával való egyetértést elengedhetetlenül fontosnak tartja a jövő fejleményei tekintetében. (—r.)

A politikai arcvonal

Már e héten megkezdzi tanácskozásait a szövetségesek földközi-tengeri bizottsága

Stockholm. (Rador). A német távirati iroda a Nemzetközi Sajtótudósító következő jelentését ismerteti:

A Reuter brit hírtudósítás diplomáciai szerkesztője azt írja, hogy a földközi-tengeri értekezlet már e hét végén összeül. A földközi-tengeri bizottság ülésének előkészületei minden vonatkozásban folyamatban vannak. Az értekezlet megkezdésének időpontja az USA

megbizottjának, Edwin C. Wilson volt panamai nagyköveteinek megérkezésétől függ. Visinszkij helyettes külügyi népbiztos, a Szovjet megbízottja megérkezését minden pillanatban várják. Harold Mac Millan, Nagybritannia képviselője az értekezleten már Algirban tartózkodik és előzetes tárgyalásokat folytat a francia René Massigli-vel.

A News Chronicle a hármasszövetség értekezletének nehézségeiről ír

Stockholm. (Eropropress). Londoni politikai körök fokozódó, feszült érdeklődéssel várják a szövetségesek hármasszövetségét október hó közepére. Az a régebbi derültség, amellyel a hármasszövetség élé tekintettek, most teljesen megszűnt.

Igen érdekes Vernon Bartlettnek a News Chronicle című londoni lapban megjelent megállapítása. E szerint az angol politika és diplomácia most a lehető legsúlyosabb feladatok előtt áll és nagy hiba lenne, ha lekiésínelnék azokat a nehézségeket, amelyek a moszkvai értekezlet elé tornyosulnak.

A Stockholms Tidningen című svéd lap

szerint Londonban leginkább Edén angol külügyi miniszter személyiségeben bíznak, mert úgy tudják, hogy Edénnek van tekin-

A földközi-tengeri értekezleten tisztázzák Moszkva állásfoglalását a Badoglio-kormányval szemben

Stockholm. A svéd sajtó szerint az angol birodalom közvéleménye számára nagy eseményt jelent az a hír, hogy a háromhatalmi értekezlet színhelye nem London, hanem Moszkva lesz. Szívesebben látnák volna, ha a döntő tárgyalások központja London lett volna. Általános vélemény Londonban az, hogy Moszkva mint székhely erősen

télye Sztalin előtt és ezenfelül igen barátságos kapcsolat fűzi őt Sztalinhoz és az orosz politika más, fontos személyiségeihez.

A legnagyobb nehézség abban rejlik, hogy Moszkva már megalkotta magának a háboru után előálló világ tiszta képét. abban a formában, ahogy Sztalin kívánja, viszont az oroszok kívül az egész politikai világ bizonytalan az orosz tervek felől. Akármint van, Londonban egyelőre senki sem meri felvetni azt a gondolatot, hogy mi lenne a moszkvai tanácskozás kudarcának a következménye. A moszkvai találkozás esetleges csődjé ugyanis tulságosan sötét képet vetne fel a jövőről.

hangsúlyozza majd azt a szerepet, amelyet a tárgyalásokon Moszkva betölt. Londonban kijelentették, hogy a moszkvai tárgyalás és Szovjetországnak a földközi-tengeri bizottságban való szerepe egyben felhívás Finnországnak számára, hogy békehozájárásával egyenesen Moszkvához forduljon. A moszkvai háromhatalmi értekezlet előtt összeül még a föld-

adzi-tengeri tanács is és előkészítő tájékoztatót várnak ezáltal arra vonatkozólag is, hogy a Szovjet-szövetség milyen álláspontot helyezkedik Badoglio olasz kormányával szemben.

Október közepén lesz a moszkvai találkozó

Helsinkiből érkezett jelentés szerint a hármás külügyminiszteri értekezlet iránt egyre nagyobb az érdeklődés a szövetségesek politikai körében. Abból a körülményből, hogy Hull amerikai külügyminiszter is hajlandó Moszkvába utazni, arra következtetnek, hogy Washington nagy súlyt vet a moszkvai tanácskozásokra s így azoknak igen nagy jelentőségük lesz. Valószínű, hogy a tanácskozás időpontját csak a tanácskozó felek megérkezése után közlik, de az kétségtelen, hogy ez időpont még október hónap közepére esik. A tárgyalásokon Moszkva előterjeszti majd a háboru után megvalósítandó európai elrendezésre vonatkozó tervét is. Ezen tervek részleteiről a szövetségesek még mitsem tudnak és mind az angol, mind az amerikai megbízottak a tájékoztatás érzésével érkeznek majd Moszkvába. A washingtoni előértekezleten szóba hozzák majd a Szovjet várható követeléseit is.

Megszűnt az ostromállapot Dániában

Koppenhága. (DNB). A Dániában kihirdetett ostromállapot érvényességét a mai nappal feloldották. Egyes tiltó rendelkezések azonban továbbra is érvényben maradnak, így a sztrájk — és gyűlékezési tilalom, az ingatlanok igénybevételére vonatkozó rendelkezések, valamint a dán véderő egyenruhájának nyilvános viselésére vonatkozó tiltó intézkedés. Ez mindaddig így marad egyelőre, amíg az összes tiltó rendelkezések visszavonását ki nem hirdetik.

Több száz görög rabot szabadon engedtek a németek

Athén. (Rador). A német távirati iroda jelenti: Az újhéni lapok a német

A FASISZTÁK LETARTÓZTATTÁK KÉT ISMERT OLASZ PÉNZEMBERET

Miláná. (Ep.) A Lavoro Fascista jelentése szerint Volpi di Misurata grófot, a világhírű olasz pénzügyi szakembert, aki számos gyárvállalat tulajdonosa és annak idején a velencei nemzetközi művészeti kiállítás elnöke volt, letartóztatták. Ugyancsak letartóztatták Vittorio Cini szenátor, velencei pénzügyi és nagyiparost, aki a tervezett római világi kiállítás elnöke volt. Cini rövid idővel Mussolini bukása előtt tagja volt a kormányának. Volpi és Cini Olaszország leggazdagabb emberei közé tartozik.

MEGHUSITOTTÁK

A GIRAUD TABORNOK ELLEN TERVEZETT MERÉNYLETET

Madrid. (EFE). Algiréből Szevillába érkezett hír szerint az algiri francia hatóságok Giraud tábornok ellen tervezett merénylet nyomára jöttek. Három egyént letartóztattak. Giraud tábornokot egy politikai tömörülés azért akarta félreállítani az utóból, mert még mindig ellene szegül De Gaulle tábornok kommunista-barát politikájának. Használó magatartás miatt állítólag több magasrangú francia katonatiszt fenyegető leveleket kapott De Gaulle híveitől.

csapatok parancsnokságának közleményét ismertetik, mely szerint a német hatóságok ez év szeptember 21-én hozott határozata értelmében a volt olasz börtönökből 370 görög rabot szabadon engedtek. Ugyanez a közlemény hirt ad arról is, hogy 106 oly egyént, akiket az olasz bíróságok elítéltek és részben nagyobb büntetéssel sújtottak, a kellető vizsgálat megajtása után a német hatóságok kegyelemben részesítettek.

GYÁSZISTENTISZTELETEK BULGÁRIÁBAN OKTÓBER 6-ÁN

Szófia. (DNB). Október 6-án, szerdán Bulgária valamennyi templomában

gyászistentiszteletet tartottak Boris király halálának negyvennapos fordulója alkalmából. Az özvegy királyné és a királyi család tagjai a rilai kolostorban gyászistentiszteletet vettek részt. Jelen volt a kormány és több, mint 10.000 ember. Számos koszorút helyeztek a király sírjára. Egy 500 macedóniai bolgárból álló küldöttség ezüst koszorút tett Boris király síremlékére. Bulgáriában szerdán egész nap szünetelt minden látványosság.

A BRIT ADMIRALITÁS VOLT ELSŐ LORDJA SÜLYOS BETEG

Amszterdam. (Rador). A német távirati iroda jelenti: Az Aftonbladet című svéd lap Londonból származó értesülése szerint Sir Dudley Pound, az angol admirális első lordja, akit most Sir Andrew Cunningham tengernaggyal helyettesítettek, Quebecből Angliába való visszautazásakor váratlanul sulyosan megbetegedett. Szélhűdés érte és Angliába érve a hajóról azonnal egy szanatóriumba szállították.

A SZOVJET SZAKSZERVEZETEK ELNÖKE

AZ ANGOL MINISZTERELNÖKNÉL

Amszterdam. (Rador). A német távirati iroda jelenti: Churchill angol miniszterelnök kedden fogadta a Szovjet szindikátusok központi elnökét, Schwernik-et, aki jelenleg Angliában tartózkodik. Churchill kérte a szovjet küldöttest, hogy adja át Molotovnak és Szteinnak személyes üdvözlőlevelet. Schwernik ez alkalomból kiemelte, hogy látogatása az angol-szovjet barátság kiemlélyítését szolgálja.

ELHALASZTJÁK A FINN PARLAMENTI VÁLASZTÁSOKAT

Helsinki. (DNB). Az Uusi Suomi című finn lap értesülése szerint az 1944. nyarára esedékes finn parlamenti választásokat, a háborura való tekintettel elhalasztják.

hegyi állásokba való vonulása minden beavatkozás nélkül történt. Beneventotól nyugatra visszaverték azokat az erősebb amerikai csapatokat, amelyeket a siksághoz vezető úton akartak átjutni. A 8. brit hadseregnek az a törekvése, hogy az arconval keleti szárnyán gyorsabb előhaladást érjen el, heves harcokat eredményezett a Foggia körüli síkságon. A német csapatok és a légiereő sikeresen veszik fel a harcot az újonnan partraszállított csapatok ellen és több partraszállított hajót megrongáltak.

DE GAULLE PÍLÓTÁI IS RÉSZT VETTEK PÁRIZS BOMBÁZÁSÁBAN

Párizs. (Europapress). Párizs legutóbbi bombázása alkalmával egy ellenes repülőgépet lelőttek. A gép lángolva zuhant a Szajnába. Megállapították, hogy a repülőgép egész személyléte, hét ember, francia volt. Rendőröknek és halásznak sikerült a lezuhantak közül három kimenteni és foglyul ejteni. Kikérdezésükkor kiderült, hogy franciák és hogy De Gaulle csapataihoz tartoznak. A legutóbbi párizsi bombázás áldozatainak a száma 12-re emelkedett.

KOZÁKOKAT IS HARCBAVETNEK A BALKÁN PARTIZÁNOK ELLEN

Berlin. (Ep.) Doni, kubáni és terek kozákok — mint Edgar Bissinger német haditudósító jelenti, — a Balkánon együtt harcolnak a német egységekkel. A kozák egységek különben mint bandavadászok már a keleti front középső szakaszán is beváltak.

Smuts: A legelkeseredettebb és legvéresebb csatákra csak ezután kerül sor

Amszterdam. (Rador). A brit hírközvetítő szolgálat jelenti: Smuts tábornok, a Délafrikai, Unió miniszterelnöke, aki tegnap Londonba érkezett, Angliába utazásában rövid időt Kairóban töltött s a tiszteletére rendezett katonai díszszemle alkalmából beszédet ígért a délafrikai és rodéziai csapatokhoz.

— Ne ringassátok magatokat oly ábrándokban — mondta Smuts — hogy a háboru a végéhez közeledik. Meg vagyok győződve róla, hogy a háboru legelkeseredettebb és legvéresebb csatáira csak ezután kerül sor.

A KRONSTADTI SZOVJET HAJÓÉPÍTŐ ÜZEMEKET ÁGYUZZÁK A NÉMETEK

Berlin. (Rador). A német haditengerészet nehéz parti lötegei október 4-én tűz alá vették a kronstadji hajóépítő üzemeket. A célpontokat találatok érték s a robbanások nyomán nagy tüzek keletkeztek.

KNOX BRAZÍLIÁBAN

Lisszabon. Buenos Airesből származó értesülés szerint Knox, az USA Európában járt haditengerészetiügyi minisztere, újbán hazafelé, tegnap Rio de Janeiróban érkezett.

Jelentéseink a harcok teréről

Kemény harcok a Pripjet-torkolat mindkét oldalán

Berlin. A német vezéri főhadiszállás legújabb jelentése:

A keleti harcok a Taman-félsziget északi részén tegnap csak hegyi jelentőségű harci tevékenység volt. A Kubán-torkolatától nyugatra partraszállott ellenséges csoportot elkeseredett közelharcokban megsemmisítették.

A Dnyeper középső folyásánál szovjet támadások megkíséreltek. Német ellentámadásokkal a szovjet hídfőket továbbra is szűkítették.

A Pripjet-torkolat mindkét oldalán a kemény harcok tovább folynak. Gomel-től délre és Szmolenszktől nyugatra a szovjet csapatok ismételt áttörési kísérletei eredménytelenek maradtak.

A délnyugati arconval különböző helyein az angol-szovjet csapatok a német utódékek ellen százjain nagyságú erőikkel támadnak, de mindenütt veszteségteljesen visszaverték őket. A Termolinál partraszállított ellenséges harci csoportja a küzdelem még folyamatban van.

Gyors német harci repülőgépek eredményesen támadták az ellenség páncélos és jármű-gyűlékezéseit és elsüllyesztették 3 partraszállási naszádot 3000 tonna tartalommal.

Az Isztriában folyó tisztogatási harcok során számos foglyot hoztak be és temetes szákmányt ejtettek. A banditák itt ezenkívül súlyos véres veszteségeket is szenvedtek.

Az északafrikai partvidék előtti egy jelentős hajókaraván ellen indított támadás során, amelyről már tegnap említés történt, a végző jelentés szerint a német légiereő kötelékei összesen 16 ellenséges hajón, 130.000 tonna tartalommal, érték el bomba- és torpedótámadásokat. A megsérült hajók egy részét elveszítették kell tekinteni.

A német légiereő erős kötelékét megtámadták a Földközi-tenger keleti részén az ellenség egyik támaszpontját és az

Égei-tengeren egy közepes nagyságú ellenséges teherhajót felgyújtottak.

A Földközi-tenger területén és a megszállott nyugati vidéken az angol-szovjet csapatok tegnap 21 repülőgépet veszítettek, ezek legnagyobb része súlyos, négymotoros bombázó volt.

A Korzika szigetén folyót harcokban az egyik SS-rohamdandár különösen ki-tüntetete magát.

Német harci vállalkozások a Dodekanézosz két szigetén

Ankara. (Tp). Ankarába érkezett jelentés szerint a német csapatok elfoglalták a Dodekanézoszhoz tartozó Lerosz szigetét. Ezenkívül jelentik, hogy Szamosz szigetén is harcok folynak.

ELSÜLLYESZTETT GÖRÖG TENGERALATTJÁRÓ

Lisszabon. (Rador). Az angol hírszolgálat közli, hogy a német tengerészet elsüllyesztett egy görög búvárhajót, amely az angol-szovjet szolgálatában állott.

VISSZAVERT UJABB SZOVJET ÁTTÖRÉSI TÁMADÁSOK

Berlin. (DNB). A keleti harcok a kubáni hídfőnél véresen visszaverték a szovjet csapatok erős áttörési támadásait.

A Dnyeper középső folyásánál, valamint a keleti arconval középső és északi szakaszán egyes pontjain megkíséreltek a Szovjet helyi támadásait. Különösen a Pripjet-torkolatának vidékén és Szmolenszktől nyugatra folynak még heves harcok.

Dél-Olaszországban az angol-szovjet csapatok a keleti szakasza ellen fokozták nyomásukat s egyben közvetlenül a Termolinél fekvő német arconval mögött partraszállást hajtottak végre. Erős német ellentámadások indultak meg.

A Szardínia szigetén harcra vetett német csapatoknak Korzika szigetére történt átszállítása után most ezt a szigetet is parancs szerint kiürítették a német csapatok. Valamennyi csapatot átszállították a száraz-

földre, a nehéz fegyverekkel, lövegekkel, páncélosokkal, gépjárművekkel és minden felszereléssel együtt.

A DÉLNYUGATI ARCONVAL HADILÉLYZET

Róma. (Stefani). Berlini jelentés szerint a délnyugati arconvalon a harcok nagy része a keleti parti területre esett. Az angol és amerikai csapatok napok óta tartó kísérlete, hogy Benevento és Bartalomea között további eredményeket érjenek el, nem sikerült. Az angol-szovjet csapatok továbbra is széles és mély német védelmi övezettel állanak szemben. A német kötelékeknek a magasabb

Legújabb

Dnyepropetrovszktól nyugatra adáz harcok dúlnak

Berlin. (DNB). A keleti harctérről érkező jelentések ismét heves harcokról számolnak be a keleti arconval déli szakaszán. Az Azovi-tengertől északra szovjet tartalékok további felvonulása és átcsoportosítása figyelhető meg. Zaporozsje hídfőjét, amely körül az utóbbi napokban heves harcok dúltak, tegnap a Szovjet nem támadta. Ezzel szemben elkeseredetten lágoltak fel a harcok a Szovjet partraszállási hídfő körül Dnyepropetrovszktól északnyugatra. A szovjet csapatoknak sikerült erősítéseket szállítani a felére csökkent partraszállási hídfőhöz. Nehéz harcok dúltak egész napon át, amelyek során az oroszok átmeneti betöréseit a németek ismét visszazorították. E közben a német csapatok foglyokat ejtettek és súlyos veszteségeket okoztak a támadóknak.

Az USA hadügyi államtitkára az itáliai hadjárat súlyos szakaszára készíti elő a közvéleményt

Stockholm. (Rador). A német távirati iroda jelenti: Az United Press közlése szerint a gépkocsiparban dolgozó munkások szakszervezetei Buffalóban gyűlést tartottak, amelyen az Egyesült Államok hadügyi államtitkára, Patterson is fejszóla. Kijelentette, hogy a szövetségeseknek több repülőgépre van szükségük az európai hadszíntéren, hogy a veszteségeket kiigényltsék. Az olaszországi hadszíntéren kapcsolatban Patterson rámutatott arra, hogy az ottani hadműveletek a közeljövőben sok halálos áldozatot kívánnak majd.

Német vadászrepülőök fegyverténye

Berlin. (Rador). Október 5-én német vadászrepülőök egy Görögország feletti elszálló amerikai bombázó-kötélék ből 7 négymotoros repülőgépet lőttek le.

A Déli Hirlap gazdasági és jogi figyelője

Funkciósak.

CSAKÁNY BELA dr.
és
TAKÁTS LAJOS dr.

30

Az őszi mezőgazdasági munka küszöbén a katonai és polgári ellátási államtitkárság szabályozta a gabona-vetőmag szállítást. Ahhoz, hogy a vetőmag-jeleget elismerjék, a 25 hektárnál kisebb földön termő gazdának az illetékes mezőgazdasági körlet (ocul agricol), 25 hektáron felül pedig a mezőgazdasági kamara ilyen értelemű bizonyzata szükséges. A vetőmag szállítása ugyanannak a megyének a területén belül székérre és gépkocsival, az eladó által kiállított egyszerű írás alapján történhet, ameyen az eladó feltünteti a mennyiséget és a gabona fajtáját (buza, rozs, árpa stb.), valamint termés-bizonyítványának (certificat de recoita) számát. Ugyanabban a megyében, vasúton vagy vízi úton a szállítás 600 kilogramm az elszállítás helye szerinti községébe, ezen felül pedig a megyei prefektúra engedélyével végezhető. Az egyik megye területéről a másikra 600 kilogramm a községébe, ezen felül a megyei prefektúra ad engedélyt. (M. O. 1943. IX. 25., 604. P. P. számú rendelet).

A pénzügyminisztérium visszaható érvényű augusztus 1-től pótlókat vetett ki azokra a buza- és rozsmennyiségekre, amelyeket a kereskedelmi malomok őrlés céljából közvetlenül a termelőtől vásárolnak. Az illetéket, mely a búzára 1 lej, a rozsra 0.75 lej kilogrammonként, a vásárlást követő hónap tizedik napjáig kell kiegyenlíteni.

Az igazságügyi minisztérium újabb rendelkezéseivel tovább kívánja gyorsítani és egyben olcsóbbá tenni a törvénykezést, főleg a szegényebb néposztály számára és ezért a falusi lakosság kisebb birtokpereire bélyegilleték-mentesítést állapított meg, ugyanekkor megengedte, hogy a járásbírók előtt folyó perek bélyegilletékét általánosan is lehessen fizetni.

A katonai és polgári ellátási államtitkárság október 1-től ismét engedélyezte a cipőjegyek kiutalását, egy másik rendelettel pedig újból szabályozta a cipőjavítás díját. (M. O. 1943. IX. 25., 294. számú rendelet).

A vállalati személyzet alkalmazásáról szóló 1934 július 16-i törvényt — mint arról beszámoltunk — megváltoztatták. A módosító rendelet törvény továbbra is fenntartja a román és idegen állampolgárok közötti 80 százalékos és 20 százalékos arányt. (M. O. 1943. IX. 23., 634. számú rendelet).

A katonai és polgári ellátási államtitkárság további intézkedésig a glicerinmentes szilárd olajból csak háromféle, egységes mintájú (NS-jelzésű, SU-jelzésű és S-jelzésű) szappan készítését engedélyezte. (M. O. 1943. IX. 23., 1392. számú rendelet).

A vasúti vezérigazgatóság október 31-ig meghosszabbította az 50 százalékos kedvezményű nyári tűzifa-szállítási díjszabást; a szesz egyedárúsításának vezérigazgatósága erre az évre is érvényben tartotta a must forgalomba hozatására nézve 1939 augusztus 29-én kiadott 43.937. számú rendeletét. Az iparügyi, kereskedelmi és bányászati államtitkárság rendeletben figyelmeztette a kereskedelmi cégeket, hogy a kereskedelem gyakorlására kiadott jogosítványon kívül milyen feltételeknek kell megfelelniük ahhoz, hogy a céget a cégjegyzékbe bevezessék.

A katonai és polgári államtitkárság megengedte, hogy október 1-től kezdve a hét minden napján készítsenek és fogyasztanak cukrászatieményt.

Az iparügyi, kereskedelmi és bányászati államtitkárság zárta a rézszulfát, továbbá a butilalkohol és butilacetón

A Dél-Erdélyben életbelépett polgári törvénykönyv fontosabb rendelkezéseinek ismertetése

(Második közlemény).

Örökösödési jogszabályok

Az örökség átszállása az örökösre és ennek jogi következménye

A román polgári törvénykönyvnek az erdélyi részekre való kiterjesztése következtében megszűnik az a rendszerbeli különbség, mely a hagyatéknak az örökösökre való átszállása időpontja tekintetében az osztrák polgári törvénykönyv és a magyar magánjog rendelkezései között fennállott. Míg ugyanis a magyar magánjog szerint a hagyatéknak az örökösre való átszállása időpontja ipso jure az örökösre száll, addig az osztrák jog szerint az örökösre jogosult köteles az örökség elfogadását ki nyilatkoztatni, hogy örökösnek tekintessék és az ezt megillető jogokkal élhessen.

Az erdélyi részekre most kiterjesztett jogszabályok szerint a hagyatéknak a törvény erejénél fogva és az örökösök elhalálozásának pillanatában a jogszabályok értelmében az örökösre száll. Az örökösre jogosult tehát ettől az időponttól kezdve örökösnek tekintendő anélkül, hogy az örökség elfogadása iránt külön nyilatkozatot tenni köteles volna. Ellenkezőleg, ha nem kívánna örökösnek tekinteni magát, úgy ilyen értelemű nyilatkozatot tenni köteles, mivel csak így mentesül az örökösre háruló esetleges kötelezettségek alól. Tekintettel arra, hogy a hagyatéknak feltétel nélküli átváljalása esetén az örökös az öröklött vagyon ér-

tékén túl saját vagyonával is felel a hagyatéki terhekért, az előrelátó örökös — mint a multban az osztrák jog területén — ezután is igyekszik fog olyan értelmű nyilatkozatot tenni, mely szerint a hagyatéki terhekét csupán a hagyatéknak állagának erejéig vállalja.

Mikor gyakorolhatja az örökös az örökös jogait

Bár — amint említettük — az örökség az örökös elhalálozásának pillanatában jogszabályok szerint az örökösre száll, az ehhez jogainak gyakorlása és kötelezettségeit való felelősség tekintetében igen érdekes és előbbi rendszerünkötől eltérő intézkedéseket tartalmaz a román polgári törvénykönyv, amikor különbséget tesz teljes jogú és nem teljes jogú örökösök között.

1. Az első csoportba tartoznak azok az örökösök, akik az örökösöknek le vagy felmenőági rokonai, tehát a gyermekek, unokák stb. és szülők, nagyszülők stb. Ezek minden korlátozástól mentesen, azonnal a hagyatéknak birtokosainak tekintendők és szabadon gyakorolhatják az elhunyt jogait; perreit folytathatják, kötelezések peresíthetik stb., viszont felelősek az elhunyt kötelezettségeiért; perbe vonhatók stb.

2. A második csoportba az összes többi örökösök tartoznak akik a hagyatéki bíróság engedélye nélkül nem gyakorolhatják az elhunyt jogait. Ez az engedély nem jelent hátrányt az örökös eme minőségét illetően és csupán azt a

célt szolgálja, hogy a hagyatéknak húzamosabb ideig ne maradjon képviselő nélkül.

Módosítás a törvényes öröklési rendben a szülők és testvérek örökös jogára nézve

Az új jogszabályok a törvényes öröklési rendet illetően előbbi jogszabályainktól eltérnek a szülők és testvérek örökös jogi tekintetében. Míg ugyanis eddig a testvér csak akkor örökölt, ha a szülők vagy legalábbis egyikük az örökösök gyermekeként testvér előtt elhalálozott, a román polgári törvénykönyv kimondja, hogy amennyiben az örökösök szülei életben vannak, akkor a vagyon fele őket, másik fele pedig a testvéreket illeti. Ha már csak egyik szülő van életben, úgy az elhalt szülő része is a testvérekre száll.

A házastárs örökös jogi

A kiterjesztő törvény 3. szakaszának 2. pontja a házastársi öröklésre nézve fenntartja az előbbi jogszabályokat. Ennek következtében a magyar magánjog területén ismert megkülönböztetés, a vagyon eredete tekintetében, továbbra is fennmarad, mivel a közös szerződésben leszármazók hiányában kizárólag a házastárs örököl viszont az ági vagyon, a házastárs kizárásával, a törvényes — nem csupán ági — örökösökre fog szállani.

Takáts Lajos dr.

(Folytatjuk.)

Ki élvez adómentességet vagy adómérséklést

Mindezek hiányzik az áttekintés arról, hogy az egyes adó-törvény értelmében ki részesülhet adómentességben vagy lényeges adómérséklésben. Ezt a hiányt kívánja pótolni jelen cikkünk.

Teljes és részleges adó-leírás

Az adó-törvény 101. szakaszának negyedik bekezdése értelmében a szabad foglalkozású adófizetők, tehát orvosok, ügyvédek, mérnökök stb., valamint a kisiparosok 25 százalékos adómérséklést élveznek, ha három folytatásos hónapnál hosszabb ideig vannak katonai ösztöndíjon és ha az idő alatt nem szakították meg hivatásuk vagy mesterségük gyakorlását; viszont teljes adóleírásban részesülnek ha ösztöndíjuktól idején teljesen megszakították hivatásuk vagy mesterségük folytatását. Az említett személyek a mérséklést és leírást a tényleges ösztöndíj teljes idejére élvezik.

Az intézkedés úgy értelmezendő, hogy az ösztöndíjra jogosult vagy a bevonult szabad foglalkozású adófizető vagy kisiparos adóját minden további nélkül törlik, ha az illető adófizető nem gyakorolja hivatását s ezt a kerületi megállapító közegnek (circumscription de constatare) írásban bejelenti. A bejelentést követő hónap elsejétől kezdve az adó mindaddig törölve marad, amíg az adózó újra meg nem kezdi hivatása gyakorlását, amiről újabb adóvallomást kell adnia. Ha bevonulása ellenére mesterségét vagy hivatását tovább gyakorolná, úgy bevonulása egész idejére csak akkor tarthatna igényt 25 százalékos mérséklésre, ha a bevonulás 90 napnál tovább tart. Ez korántsem jelenti azt, hogy az adómérséklés csak 90 napi bevonulás után veszi kezdetét. Például az, aki 110 napig van bevonulva, az

egész 110 nap időközre jogosult az adómérséklésre és nemcsak a 90 napot meghaladó 20 nap időközre. Természetesen ezt az igényt a pénzügyigazgatóság kerületi megállapító közegének írásban be kell jelenteni.

Ez a 25 százalékos mérséklés csak a szabadfoglalkozásúakra és a kézművesekre vonatkozik, de nem áll fenn a bevonult kisiparosokra, ha bevonulása ellenére üzletet nyitva hagyja. Ha azonban bevonulása tartamára bezárja üzletét és erről a kincstárt azonnal értesíti, úgy az értesítést követő három hónap elsejétől kezdve már ő is jogosult adójának leírására.

Egyébként a központi pénzügyi bizottság 1943. évi május 27-i ülésén hozott 1308. számú döntvény értelmében a milíciahoz tartozó rekvirált szabadfoglalkozásúak és kézművesek valamint az ugyanilyen foglalkozású zsidó rekviráltak is teljesen ugyanolyan elbírálás alá esnek, mint az ösztöndíjra jogosultak hasonló kereseti ágazathoz tartozó adófizetők. Reájuk is vonatkozik tehát a 25 százalékos adómérséklés 3 hónapon túl terjedő rekvirálás esetén, ha üzemiük vagy foglalkozásuk folytatása fennakadást nem szenved és adójuk leírása, ha annak feolytatását rekvirálásuk idejére felfüggesztik.

Adómentesség a szakiskolák végzettjeinek

A kereskedelmi akadémiák, kereskedelmi gimnáziumok vagy kereskedelmi liceumok végzett és új vállalatot alapító adófizetők az adó-törvény 99. szakaszának 5. pontja három évi teljes adómentességben részesíti. Az adómentesség egy és ugyanazon személy számára csak egyszer és csak egyetlen vállalat s csak kereskedelmi és ipari cég vagy

kézműves műhely számára vehető igénybe. Ugyancsak három évi adómentességre van jogosultsága az ipari fiúk vagy leány középiskolát végzett adófizetőknek az előbb ismertetett feltételek szem előtt tartása mellett.

A pénzügyminisztérium a mentesség elnyerésének feltételeiről a napokban adott ki bővebb magyarázó utasítást. Ez a magyarázat hangsúlyozza, hogy minden igényjogosult csak egy ízben veheti a mentesség igénybe. Ha például a mentesség élvezésének ideje közben már egy ízben adómentességben részesült vállalatát megszünteti s helyette új vállalatot alapít, utóbbi fejében már nem tarthat igényt a mentességre.

A mentesség második feltétele, hogy az igényjogosult csak egyetlen vállalat számára vegye igénybe. Egyetlen vállalatnak számít az a kereskedelmi és ipari cég is, amelynek különböző helyeken egynemű, vagy egymást kiegészítő telepei vannak, amelyeket egyébként a központból közösen igazgatnak. Egy és ugyanazon vállalatnak lehet minősíteni a félkészterményt és a börtgyárt; az életpótlót. Nem lehet azonban a kedvezmény megadása szempontjából egyetlen vállalatnak minősíteni azokat a kereskedelmi és ipari cégeket, melyek különböző helyeken egymással gazdaságilag össze nem függő tevékenységet folytatnak.

A mentesség harmadik feltétele, hogy az alapítás új legyen. Új vállalat az adó-törvény meghatározása szerint az, amely azelőtt nem létezett. Az a vállalat, amelyet bármilyen formák között másoktól vettek át, vagy mások tevékenységének folytatása nem nevezhető új alapításnak.

Mindazonáltal a kereskedelmi és az ipari licium végzettségű bíró adófizetőknek a minisztérium megengedi a mentesség engedélyezését abban az esetben is, ha az igényjogosult már létező vállalatot vesz át idegen népi származású vagy idegen állampolgárságú személytől. Sőt ilyen esetben még oly vállalat adómentes átvételét is megengedi, amelynek különböző helyen egymás-

(P. J.)

A Déli Hírlap gazdasági és jogi figyelője

(Folytatás a 3-ik oldalról)

al össze nem függ ágazatai vannak. Csupán román népi eredetű román állampolgártól nem lehet a mentesség megszerzésének szempontjából már meglévő vállalatot átvenni.

A mentesség nemcsak az elemi adóra, hanem a szuperkvótára, az összes pótdókra, bót az agglégényadóra is kiterjed.

A mentesség elnyerésének előfeltétele, hogy azt a legfelsőbb iskolatanács irányító bizottsága indokolás mellett ajánlja. Ily ajánlás hiányában a mentesség nem engedélyezhető.

Uj vállalatok mentessége

Lényeges adómérséklésre tarthat igényt minden új kereskedelmi és ipari vállalat, ha

1943. április elseje után létesült, azelőtt semmilyen formában nem működött s a vállalat alapítójának a létesülést megelőző év lefolyása alatt ugyanolyan vagy hasonló tárgyú vállalata nem volt. A mentességben csak a második működési évben harmadával mérséklődik.

A létesítés első évében az egyenesadó felével a második működési évben harmadával mérséklődik.

Ebben az adómérséklésben az alapító személyek képzettségére való tekintet nélkül, minden új kereskedelmi és ipari alapítás részesül, ha egyébként a már ismertett feltételek fennforognak.

(Folytatjuk)

Milyen behozatal után fizetendő forgalmiadó-különbözet

A pénzügyminisztérium legutóbb kiadott rendelete után megengedte, hogy azok a vállalatok, amelyek a külföldről árut hoznak be és a forgalmiadótörvény értelmében fiók (affiliált) vállalatnak tekintendők, — az új intézkedés bevezetésének nehézségei miatt — csak július 1-től kezdődőleg teljesítsék azokat a kötelezettségeket, melyeket a forgalmiadó-törvény rájuk ró. Eszerint az ilyen cégek első ízben október 10-ig kötelesek a megfelelő forgalmiadót az után a különbözet után befizetni, amely a vámolás alkalmával a forgalmiadó alapját képezte és az áru eladási ára között fennáll. Magától értetődik, hogy a behozatali cégnek csak az után az árumennyiség után kell az adókülönbözetet, negyedévenként befizetni, amit az előző negyedben ténylegesen el is adott. Mikor számít az importőr fiók-vállalatnak? Akkor, ha bizonyos árumen behozott mennyiségének több mint 50 százalékát egy és ugyanazon külföldi cégnél szerezte be és csak ennél kisebb töredékét más külföldi cégnél. Ennek az aránynak megállapítása a múlt évi adatok alapján történik, miután az idei folyó évben a szükséges adatok még nem állhatnak rendelkezésre.

külföldi cégnek se számít affiliált vállalatul, mert egyiknél se éri el beszerzése az 50 százalék arányt, következésképpen nem köteles forgalmiadó-különbözetet fizetni.

Azok a cégek, amelyek ugyanazt az árumenget belföldön is vásárolják, de külföldről is behozzák, belföldi vásárlásuktól függetlenül, csupán a külföldről behozott árumennyiség tekintetbevételével bírálandók el affiliált vállalatként, aszerint, hogy behozataluk ezen árucikk egyes külföldi szállítói között miként oszlik meg.

Ha például egy cég bizonyos árumenből 10.000 métert vásárolt belföldön és csak 1000 méter: vásárolt ugyanebből az árumenből külföldön oly módon, hogy 700 métert az egyik és 300 métert egy másik külföldi cégnél vásárolta, úgy az illető cég csak a 700 méter eladásánál köteles a forgalmiadó-különbözetet megfizetni.

Az újonnan létesült cégekre vonatkozólag a miniszteri rendelet azt a szabályt állítja fel, működésük első évére, hogy attól a naptól kezdve válnak kötelese a forgalmiadó-különbözet fizetésére, amiód árjuk ötven százalékát egy bizonyos külföldi cégtől hozzák be.

A vámolásnál a forgalmi adó kiszámításának alapjául vett középérték és az eladott áru ára közötti különbséget különleges rakárkönyvben kell nyilvántartani, amelyet az illetékes pénzügyigazgatásnál használatbavétel előtt előzetesen láttamoztatnak. Ennek a lajstromnak a következő rovatai vannak: A behozott áru vámolásának kelte, mennyisége, középértéke, amely után a forgalmiadót befizették, a középértéknek az eladási egységre vonatkoztatott hányada; az eladás kelte, az eladott áru mennyisége, eladási ára, az árkülönbség a középérték szerint kiszámított egységár és eladási ár között, az előállított összegszerű különbözet.

Ennek a lajstromnak alapján az egyes évnegyedeket követő hónap tizedikéig az érdekelte vállalatok két példányban készített kimutatás (borderou) alapján tartoznak a forgalmiadó-különbözetet az illetékes pénzügyigazgatásuknál befizetni.

Kérdezzon — mi felelünk

F. A. BELFIR-BELFENYER. Kötelezettségnek eleget téve. Megmaradt áruját nagyobb tételekben más kereskedőnek üzlete bezárása ellenére is eladhatja, de nem számíthat utána kereskedelmi hasznot. Ha élelmiszert ad el más közösgéből való kereskedőnek, 5 százalék hasznot számíthat a beszerzési árhoz. Az eladásokról számlát kell kiállítania az adóhivatal által előzetesen láttamozott számlakönyvből. A rendes számlabélyegen kívül a számlát az adóhivatalnál még külön 2 százalékos arányos illetékkel kell illetékeztetni s e célból az eredeti mellett három másolatot példányt kell bemutatnia. Egyes kereseti adó ez után a felszámolási ügylet után nem jár.

K. I. ARAD. Séréleme orvoslása végett a táblabíróság mellett működő ugynevezett közigazgatási bírósághoz fordulhat, természetesen csupán akkor, ha különben a törvényes képviselési feltételeknek megfelel. Hogy ez tényleg így van-e, azt csak okmányainak tüzetes átvizsgálása után tudnók eldönteni.

Dr. B. L. TIMIȘOARA-TEMESVÁR. A hivatalos lap szeptember 6-i számában közölteti minisztertanács napló határozatait a régi magyar törvények alapján nyugdíjba helyezeti szennélyekre is vonatkoztathatók, hiszen az új, július 11-i nyugdíj-törvény 140. szakasza kimondja, hogy ezek drágaság, pótlékban részesülhetnek.

M. S. ARAD. A lakbér-törvény 17. cikkasza kimondja, hogy a felszabadult lakbérét az adótörvényben szereplő nyelvértéknek legfeljebb 50 százalékával lehet emelni.

Figyelem!
FAUR VALER
Timișoara I., Mercy-utában levő szövet- és posztóüzletébe az őszi és téli szövetújdonosságok nagy választékban már megérkeztek.

Okt. 8, péntek
R. kat.: Mária
Protest: Etelka
Ortod.: Pelaga

Napkelte: 6 ó. 6 p.
Napny.: 17 ó. 27 p.
A nappal hossza:
11 óra és 29 perc.

A Déli Hírlap megjelenik mindennap a vasárnapokat és ünnepeket követő napok kivételével. Timișoara-i-temesvári szerkesztőség és kiadóhivatal: I. Piata Bratianu 3. Távbeszélő: szerkesztőség 50-78, kiadóhivatal 28-10.

Előfizetési ár a lap hához való kézbesítésével vagy postán küldve: egy hónapra 140 lej, három hónapra 400 lej. Egyes szám ára 5 lej.

Aradon előfizetések, hirdetések és felszólalások Reclama hirdető-irodában, Metianu-utca 6. Távbeszélő: 17-11.

— **Szent Kristóf-oltár megáldása a gyárvárosi plébánia-templomban.** A gyárvárosi római katolikus plébánia-templomban szombaton délután fél 6 órakor az újonnan felállított Szent Kristóf tiszteletére rendelt oltárt Pacha Ágoston dr. timișoara-i-temesvári megyéspüspök megáldja. Ezt megelőzően három napon keresztül ájtatosságot tartanak, ameyen a szentbeszédet Rech K. Géza apát-plébános mondja. Pénteken este fél 6 órakor magyaryelvű szentbeszéd, szombaton pedig ugyancsak fél 6 órakor magyar és németyelvű beszéd lesz.

— **Szombaton kezdődik Timișoara-Temesvárott az októberi cukoradag kiadása.** A város közlélmelzési hivatalának intézkedésére október 9-én, szombaton, a kereskedők a város valamennyi kerületében megkezdik az októberi cukoradag kiadását. A kereskedők eddig a napig kötelesek a szükséges cukor-mennyiséget a részükre kiadott engedély alapján beszerezni. Minden kereszény lakos a 3. számú cukorjegy ellenében egy kilogramm cukrot vásárolhat. Zsidók a zsidó hitközségnek ugyancsak a 3. számú cukorjegyre kapják a cukrot, személyenként 200 grammot. A kereszény fogyasztók az októberi cukrot ugyanazokban az üzletekben vásárolják, amelyekben a szeptemberi adagot kapták. A kereskedők a 2. számú cukorjegyekkel, amelyekre a szeptemberi cukrot kiadták, október 9-ig kötelesek eszmáolni a közléltási hivatalnál.

— **Betegség miatt a halálba.** (Saj. tud.) Tormac-Végvár közösgében Tóth István 64 esztendősz gazdálkodó gyógyíthatatlan betegsége miatt felakasztotta magát. Mire tettét észrevették, már halott volt.

— **Tűzifaárak Aradon.** Arad város vezetősége rendeletet adott ki, amelyben a tűzifaárakat az alábbiakhoz szabályozta: Száraz, kemény tűzifa (cserezetlen) vagonja az aradi állomáson tíz tonna vagonban 27.400; ugyanez tűzifaleraakban, vágatlan állapotban 32.900; ugyanez fűrészelve de nem aprítva (kicsinben is) 35.400; aprítva 36.900. Puhafa (fűzfa, hársfa, nyírfa, égerfa stb.) és 7 centiméteresnél vékonyabb keményfa az aradi állomáson vagonban 24.400; ugyan az vágatlan állapotban a tűzifaleraakban 29.900; ugyanez fűrészejve, de nem aprítva (kicsinyben is) 32.400; ugyanez aprítva is 33.900.

— **Timișoara-Temesvárott elfogott buce-resti tolvaj.** Timișoara-Temesvárott tetten érték Dobre Georget, amikor Hayer Aurelia lakásába belopózott és onnan nagyobb mennyiségű ruhaneműt akart ellopni. Kiderült, hogy Dobre Georget ismert buce-resti tolvaj, aki most Timișoara-Temesvárra rándult vendégszereplésre, de póru jár.

— **Halál az uthenger alatt.** (Saj. tud.) Vaszilcsin Péter 40 éves utmester éjjel a Sannicolaul-mare-Nagyszentmiklós és Cheglevici-Keglevichháza közötti uton haladt egy nagy uthengerrel. A sötét-ségben azonban bejehajtott a csatornába és az uthenger alá került. Azonnal meghalt.

— **Rossz volt a kenyér, — megbüntet-ték a péket.** Nemrég hivatalos ellenőrlélt meg az előírásnak. Fista Constantintim ișoara-i-temesvári pékemester üzletében a kenyér nem volt elég-kisítve és ezenkívül a sulya sem felelt meg a zelőírásnak. Fista Constantint ezért 2 hónapi munkatáborra itél-ték, amit az itélőtábla most helyben-hagyott.

— **Deva-Dévan láttamozzák az élel-miszterjegyeket.** (Saj. tud.) A közléltási hivatal javaslatára a pogármesteri hivatal elrendelte a városi lakosság élel-miszterjegyeinek láttamozását. A láttamozás utcák szerint történik és a sorrendet dobszóval hozzák majd az érdekeltek tudomására.

— **Adomány.** A dr. Kakuk-gyermek-otthon és csecsemőgondozó intézet javára Sch. Szent Antal nevében a Déli Hírlap kiadóhivatalában 500 lejű adományozott.

— **Vásárcsarnok épül Timișoara-Temesvárott.** A város vezetősége már esztendőki óta foglalkozik vásárcsarnok építésének gondolatával. Most ez a terv végre megvalósul, mert a közmunka-ügyi minisztérium kimondotta a munkálatokra a sürgősséget. Az építkezést rövidesen megkezdik.

— **Vizezett tejet árultak.** Az aradi törvényszék szabotázsbírósága Eradea Maria minísi-menesi, Dan Maria és Freilih Etelka micalaca-mikelakai lakosokat 6—6 hónapi munkatáborra itélte, mert két hónappal ezelőtt vizezett tejet hoztak az aradi piacra. Az itélet végrehaj-tását mindhárom esetben felfüggesztet-ték a bíróság.

— **Elítélt tolvajok.** A timișoara-i-temesvári központi járásbírósa lopás miatt a következő személyeket itélte el: egyenkint 3 hónapi fogházra és 5000 lej pénzbüntetésre Mester Gavrilát, Philo Barbarát, Spiriosu Iont, Brill Antalt és Teodorescu Máriát, egyenkint 6 havi fogházra és 5000 lej pénzbüntetésre Szász Viktóriát és Dreier Katalint.

— **Piaci árak Deva-Dévan.** (Saj. tud.) A város vezetősége ujabban a főzelék-féjék és egyes gyümölcsök legmagasabb árát a következőképpen állapította meg. Hagyma 28, száraz bab 26, burgonya 16, petrezselyem 40, paszternák 40, káposzta 18—20, paradicsom 25—28, körte 23—50 lej kilogrammonként, zöld paprika 1—4, uborka 2 és tojás 14 lej darabja. A zöld bab, szilva, őszibarack és alma árát nem rögzítették. Ezek szabadforgalomban a következő árakat érték el: zöld bab 100—120, őszibarack 35—50, szilva 25—45 és alma 20—40 lej kilogrammonként.

(*) **Orvosi hir.** Palágyi Jenő dr. Arad, ujból rendel.

— **Ügyeletes gyógyszerárak.** Október 7, csütörtök: Arad: Lager (Regina Maria-ut 22), Berger (Saguna-ut) — Timișoara-Temesvári: Belváros: Götz (Bratianu-tér), Gyárváros: Meiszner (Petru Maior-tér 2), Erzsébetváros: Sárge (Porumbescu-utca 1) Józsefváros: Pildner-Steinburg (Dragalina-tér 15), Mehala: Chioreanu (Cloșca-utca 18), — Fratelia-Ujkisoda: Panajoth, — Freidorf-Szabadfalu: Bonomi — Október 8, péntek: Sibiu-Nagyszében: Wermeschei E. (távbeszélő 354).

— **Mozik műsora.** Október 7, csütörtök: A r a d: Aro: „Fedora” (Amedeo Nazzari, Luise Ferida, Osvaldo Vajenti), Corso: „A makrancos hölgy” (Lilia Silvi, Amedeo Nazzari), Forum: „Megszökött egy leány” (Maria Denis, Ugo Cezari, Tony D'Algy), Urania: „Terror az árnyékban” (Antonio Centa). — T i m i ș o a r a - T e m e s v á r: Apoljó: „A becsapott leány”, Capitol: „Román” (Marianne Hoppe, Ferdinand Marian, Paul Dahle), Corso: „Vörös bilincsek” (Maria Cebotari, George Timica, Carlo Ninchi), Thajia: „Halhatatlan melodiák” (Conchita Montenegro, Gino Cervi).

SPORT

A Háborus-Bajnokság negyedik fordulója

A negyedik forduló után a Háborus-Bajnokságban a veretlen sibiui-nagy-szebeni Universitatea együttese első pontját adta le az új bajnoki idényben, ez a pont az UDR otthonában maradt. A bajnokság második helyén lévő Rapid biztosan győzte le a Craiovát, amely mögéje szorult a sorrendben. Az eredmények különben a következők:

UDR—Universitatea 1:1 (1:0), Rapid—FC Craiova 2:0 (1:0), CFR Turnu Severin—Juventus 2:0 (1:0), Venus—Gloria CFR 0:0, FC Ploesti—Carmen 3:0 (1:0).

A bajnokság állása:

Universitatea	4	3	1	0	10:5	7
Rapid	4	3	0	1	7:4	6
FC Craiova	4	3	0	1	11:4	6
UDR	4	2	1	1	9:5	5
FC Ploesti	4	2	0	2	8:9	4
Gloria CFR	4	1	2	1	6:8	4
Unirea Tricolor	4	1	1	2	6:7	3
CFR	4	1	1	2	5:5	3
Venus	4	1	1	2	6:7	3
Carmen	4	1	1	2	3:7	3
Sp. Studentesc	4	1	0	3	9:14	2
Juventus	4	1	0	3	7:11	2

A HŐSÖK-KUPAJÁÉRT FOLYÓ KÜZDELEM EREDMÉNYEI

A Hősök-Kupája négy csoportjában folytatták a küzdelmeket. Az eredmények a következők: I. csoport: Timisoara-Temesvár: CFR—Ripensia 8:1 (1:0), Politechnica—Mica 5:0 (1:0). Lugo-Lugos: Gloria—Vulturii 4:1 (3:1). Arad: Crisana—SSMR 2:2 (1:0). II. csoport: Lupeni-Lupeny: Minerul—Corvinul 3:0 (0:0). Lonea-Lonya: Jiul—Lonea 0:0. Simeria-Piski: CFR—Antioasa 3:2 (2:1). III. csoport: Sibiu-Nagyseben: Arsenal—ACFR 5:0 (1:0). Brasov-Brasó: UAB—ASAM 2:0 (2:0). Sportul CFR—Malaxa 2:1 (2:0). IV. csoport: Braja: Franco Romana—Prahova 2:1 (1:1). Cernauti: Dragoş Voda—DVA 2:2 (2:0).

A magyar labdarugó bajnokság állása az ötödik forduló után

A magyar labdarugó bajnokság öszi fordulójában eddig öt-öt mérkőzést játszottak a csapatok. Az eredmények: I. forduló: Ferencváros—Vasas 5:2, Csepel—BSZKRT 4:3, Szegedi VSE—Debreceni VSC 0:0, Kolozsvári AC—Diósgyőri MÁVAG 3:1, Kispest—Elektromos 3:0, Sajótarjani BTC—Ujvidék 3:2, Nagyvárad AC—Szolnok 5:2, Gamma—Ujpest 2:2. II. forduló: Elektromos—DÍMÁVAG 2:1, Vasas—Szolnok 1:0, NAC—KolAC 4:1, Ujvidék—SzVSE 1:1, BSZKRT—DVSC 1:1, Kispes—Ujpest 4:2, Gamma—SalBTC 4:2. III. forduló: NAC—Vasas 2:1, SalBTC—Kispest 4:3, Csepel—Szolnok 3:2, Ujpest—DÍMÁVAG 5:0, Ferencváros—DVSC 4:0, Gamma—SzVSE 1:1, KolAC—Elektromos 2:1, Ujvidék—BSZKRT 3:1. IV. forduló: Gamma—Ferencváros 3:2, Ujpest—Elektromos 9:0, Kispest—BSZKRT 6:3, Vasas—DVSC 3:3, NAC—Csepel 3:1, SzVSE—DÍMÁVAG 5:1, SalBTC—KolAC 3:0, Szolnok—Ujvidék 3:2. V. forduló: Kispest—Ferencváros 4:3 (3:1), Ujpest—NAC 2:1 (0:0), Gamma—Szolnok 1:0 (1:0), DVSC—Csepel 3:2 (3:0), Ujvidék—Vasas 0:0, KolAC—SzVSE 5:1 (2:1), Elektromos—SalBTC 2:2 (1:1), BSZKRT—DÍMÁVAG 2:2 (2:1). A bajnokság állása:

1. NAC	5	4	—	1	15:7	8
2. Kispest	5	4	—	1	20:11	8
3. Galina	5	3	2	—	11:7	8
4. Ujpest	5	3	1	1	20:7	7
5. SalBTC	5	3	1	1	14:11	7
6. KolAC	5	3	—	2	11:10	6
7. SzVSE	5	1	3	1	8:8	5
8. DVSC	5	1	3	1	7:10	5
9. Ferencváros	4	2	—	2	14:9	4
10. Ujvidék	5	1	2	2	8:8	4
11. Csepel	4	2	—	2	10:11	4
12. Vasas	5	1	2	2	7:10	4
13. Elektromos	5	1	1	3	5:17	3
14. Szolnok	5	1	—	4	7:12	2
15. BSZKRT	5	—	2	3	9:16	2
16. DÍMÁVAG	5	—	1	4	5:17	1

Csibesi bácsi bosszúja

Irta: ZÁRAY JENŐ

Szülővárosomban, amikor nőknél a hosszú haj, férfiaknál pedig a szakáll viselése divatozott, igen sokan ismerték Csibesircskovics Milánt. Becsületes, jámbor, udvarias, még a jégnek sem vétő borbély volt. Csak a nevével álltak többen hadilábon, mert nehezen tudták kiejteni s így a rövidség okáért Csibesi bácsinak nevezték. Akkor a borbélyok a haj- és szakállnyírásán kívül borotválással, érvágással tályogfelyvitással és tyukszemálgással is foglalkoztak. Cégerül a sárgarézből készített tányért használták, melyet az inasok oly fényre dörzsöltek, hogy még a nappali versenyre kelt s az uborkásivegekben tartott piócákat úgy árusították, mint a gyógyszereszek a legdrágább orvosságot...

Csibesi bácsi nem dolgozott segédekkel, mint jómódu kartársai. Műhelyét is egy eldugott térjmgutcaiban rendezte be, csupán egy tagbaszakadt inast tartott. Reggeltől-estig szorgalmasan dolgozott. Zárás után azután rendesen beült a „Cserebogár” kocsmába. Nappal, amikor dolgozott, világért sem nyúlt volna a borhoz de estére úgy megkívánta, mint tikkadt virág az esőt. Locsolgatta is a torkát igen kitaróan s ha megszivta magát, úgy elaludt az asztalánál, mint a szoposbárány. Ilyenkor jutott az inasa szephez: gyengéden ártalabolta gazdáját, asztalos talicskára fektette és hazaszállította...

Egyszer arról értesültem, hogy Csibesi bácsit kartársai elnevezték „malac borbélynak”. Érdeklődtem jobbra-bajra ennek oka miatt, de határozott feleletet sehonnan sem kaptam. Ezért elhatároztam, török-szakad, én bizony kinyomozom s a rejtélyre fényt derítek.

Ezzel a céllal látogattam el egy este a „Cserebogár”-ba. Csibesi bácsi jó vasora után élvezettel szüröcsögte borát, vastag szivarából füstkarikákat eregetett. Szeme deris csillogásából megállapítottam, hogy éppen idejében érkeztem. Nagy megiszteltetésnek vette, hogy az ő asztalánál foglaltam helyet. Vig poharazás közben beszélgettünk a napi eseményekről s a társalgást magy ilyeszen a borbélyásra tereltem.

— Tudom például, — szólottam, — hogy drága kartársai masát elneveztek malac borbélynak. Hát szép ez?..

Csibesi bácsi nem ugrott fel haragosan. Csak leintett kezével. Aztán valtomásba kezdett.

— Kedves uram, füttylök kartársaim irigységére. Eszi őket a méreg, hogy engem hívtak a polgármester urhoz malacot beretválni... Ugy történt hogy a polgármester uréknál malacot vágtak. Az ostoba csejéd a teljes forrásban lévő vizet a malacra öntötte. Persze a malac szörözte nemhogy levált, hanem úgy rátapadt a bőrrre, mint kerti csiga a kerítéshez. A polgármesterné asszony engem hívatott és kétségbeesetten kérte segítségemet. Te Milan — gondoltam magamban — bejutottál a polgármester ur konyhájába. Ha köelnék alsz és ügyesen vedzed a dolgodat, a szobájába is bekerülsz! Légy ügyes. Ma malacot, holnapután tájban polgármestert beretválsz. Hát kérem, öt perc alatt annak rendje és módja szerint megberetvtám a malacot...

— Habbal, vagy szárazon? — kockáztattam meg a kérdést.

— Persze, hogy habbal, úgy könnyebben megy a beretválás. Olyan sima is lett a bőre, mint a tenyered.

— Most már tudom, miért hívják magát társai „malac borbélynak”. De miért türi? Miért nem vág vissza a csufolódóknak?...

— Megjön, uram, annak is az ideje! — mosolygott ravaszkan.

Mikor Milán bácsitól nagy kezeléseket közepette bucsut vettem, mar laposokat pislogott. Kinn az utcán ott állt szájlitásra készen az „udvari fogat” melynek rudon lógó lámpáját éppen akkor gyújtotta meg a figyelmes inas...

Tejt-mut az idő. Egy reggel azonban a borbélyok kelemetlen meglepetésszen részesültek. Ugyanis a műhelyek fője kiakasztott sárgarézt tányér rudjáról kőből készített méteres hajfonat-utánzat csüngött le. Egyedül a Csibesi bácsi üzletét kerjüte el a titokzatos „díszítő”. Mire a kő-fonatot észrevették és leszedték, a város már tele volt a különös látványossággal hírével, amely nagy derűtséget keltett mindenfelé.

Éltem a gyanuperral és elisiettem Csibesi bácsihoz. Az ajtófélfának támaszkodva élvezte a reggeli napsütést. Elhúsgoltam a történeteket. Csibesi bácsi csöppet sem botránkozott meg, sőt mosolygva így szolt:

— Így van ez rendjén!... Ha én „malac borbély” vagyok nekik, akkor ők nekem — „kócos borbélyok”... Így aztán kvittek vagyunk!...

Rádió

OKTÓBER 8, PÉNTEK

Bucuresti: 6.55 Ebresztő, hírek, reggeli hangverseny. 12.45 Hírek, 13 Román-német bajtársi óra, 13.50 Hírek német nyelven, 14 Hírek, 14.15 Közlemények, 14.30 Sebesültek szórakoztató műsora. 15.30 Katonák postája. 16 Hírek ojasz nyelven. 18 Hangverseny Verdi műveiből a szerző születésének 130. évfordulója alkalmából. 19 Két zongorás hangverseny. 19.30 Hírek német nyelven. 19.40 Közlemények. 19.45 Hírek. 20 Könyvi zene híres énekesek közreműködésével. 20.40 Rádiógyetem. 21 Hangverseny énekművekkel. 22 Hírek, sportesemények. 22.15 Közlemények. 20.20 Szórakoztató zene. 23.30 Induló.

BUDAPEST I. (Romániai idő szerint.) 7.25 Torna, zene, hírek, zene. 9 Hírek németül, románul, szlovákul, ruszinul, szerbiül. 9.30 Rádióiskola. 11 Hírek. 11.15 Szalonzene. 12.15 Hegedű, 12.40 Előadás, 13.10 Fúvószenekar. 13.40 Hírek, 15 Zenekar, 15.30 Hírek, 16 Szalonzene, 16.30 Előadás, 17.15 Táncozene, 17.45 Hírek, 18 Dal, tánc, 18.50 Sport. 19 Német műsor, 19.20 Népmusika, 19.50 Hírek. 20 Egyfelvonásos. 20.40 Eltejtett zeneművek, 21.40 Az idők sodrában. 22 Ének cigányzenével, 22.40 Hírek, 23.40 Könyvi zene. 24.45 Hírek.

OKTÓBER 9, SZOMBAT

BUCURESTI. 6.55 Ebresztő, hírek, reggeli hangverseny, 12.45 Hírek. 13

Bajtársi óra. 13.50 Hírek német nyelven. 14 Hírek. 14.15 Közlemények. 14.30 Sebesültek szórakoztató műsora. 15.30 Katonák postája. 16 Hírek ojasz nyelven. 18 Hangverseny Verdi műveiből a szerző születésének 130. évfordulója alkalmából. 19 Két zongorás hangverseny. 19.30 Hírek német nyelven. 19.40 Közlemények. 19.45 Hírek. 20 Könyvi zene híres énekesek közreműködésével. 20.40 Rádiógyetem. 21 Hangverseny énekművekkel. 22 Hírek, sportesemények. 22.15 Közlemények. 20.20 Szórakoztató zene. 23.30 Induló.

BUDAPEST I. (Romániai idő szerint.) 7.25 Torna, zene, hírek, zene. 9 Hírek németül, románul, szlovákul, ruszinul, szerbiül. 9.30 Rádióiskola. 11 Hírek. 11.15 Zenekar. 12.15 Modern muzsika. 12.40 A játékkártya története. 13.10 Táncozene. 13.40 Hírek. 15 Szalonzene. 15.30 Hírek. 16 Szórakoztató zene. 16.30 A versmondásról. 17.16 Dohrányi-zongoraművek. 17.45 Hírek. 18 Tarka műsor. 19.05 Hangképek innen-onnan. 19.30 Haláltánc. 19.40 Küllgyi tájékoztató. 19.50 Hírek. 20 Szabó Lőrinc könyvtárszobájában. 20.10 Cigányzene. 20.35 Szegény szerzők. 20.50 Zongora. 21.15 Vidám zenés hétvégé. 22.40 Hírek, sportesemények, 23.40 Művészlemez. 24.45 Hírek.

BULGARIA FÜGGETLENSÉGE-NEK EVFORDULÓJA. (Szófia). Bulgária függetlenségének évfordulója alkalmából a szófiai görög keleti székesegyházban ünnepléses istentisztelet volt. Ugyanakkor megemlékeztek az elhunyt Boris király 1918-ban történi trónralépéséről is. (DNB).

A NÉMET TELI SEGÉLY-GYÜJTÉS ELSŐ VASARNAPJÁNAK EREDMÉNYE. (Berlin). Szeptember 12-én, a német téji segély gyűjtés első vasárnapján ideiglenes adatok szerint 55 millió 300 ezer márka folyt be, ami a múlt év első ily gyűjtésének összegéhez viszonyítva 35 százalékos emelkedést jelent. (Rador).

HADITÖRVÉNYSZÉK ELÉ KE RÜLTÉK A PEARL HARBOUR VOL AMERIKAI PARANCSONKAI. (Genf) Newyorki jelentés szerint a hadügyminiszterium és a tengerészeti miniszterium közös nyilatkozatban nyilvánosságra hozta azt a tényt, hogy Husband Kimmel tengernagot és Walter Short tábornokot akik 1941 december 7-én Pearl Harbouron parancsnokoltak, a haditörvényszék elé idézték. (DNB).

A FASISZTA PART VETTE AT - AZ OLASZ NÉPJÖLETI ÜGYEK INTÉZÉSÉT. (Róma). Pavolini Alessandro, a köztársasági fasiszta párt főtitkára bejelentette, hogy a párt átvette az olasz népjöleli ügyek intézését. (Rador).

AZ USA UJ KÖLTSÉGVETESI TERVEZETE. (Washington). Morgenthau, az Egyesült Államok pénzügyminisztere bemutotta az új költségvetés tervezetét. E szerint az Egyesült Államok adóbevételei a jövedelmi adók növekedésével együtt 6 1/2 milliárd dollárt tesznek ki.

A BOLGAR HADSEREG EGYKORI FŐPARANCSONKA BOZSILOFF MINISZTERELNÖKNEL. (Szófia). Bozsiloff miniszterelnök fogadta Sekoff tábornokot, aki az első világháború idején a bolgár hadsereg főparancsnoka volt.

AUSZTRÁLIA HÁBORUS KIADÁSAI. (Amszterdam). Ausztrália miniszterelnöke kijelentette, hogy augusztus végéig az ausztráliai háborus kiadások 1194 millió font sterlinget tettek ki. Az első világháborúban Amerika összes hadikiadása csupán 265 millió font volt és ha a kiadások továbbra is így emelkednek, akkor a legközelebbi hat hónap alatt Ausztráliának a háború többé került, mint az első világháború alatt együttvéve. (Tp).

VASPÉNZ FINNSZÁGÉBAN. (Helsinki). A finn nemzeti bank elhatározta, hogy 10, 20 és 50 fillér, valamint 1 márka értékben vaspénzt veret.

BOMBÁK ELPUSZTITOTTÁK A PÁRIZSI HÖHÉR HAZÁT. (Párizs). A legutóbbi Párizs elleni angolszász légtámadás alkalmával „Monsieur de Paris” — ez népszerű neve a párizsi höhérnek — háza is rombadőlt. Minden be rendezése elpusztult és csupán egy nagy közsőrüllő maradt, amely a guillotina bárdjának élesítésére szolgált.

BOSE ADOMÁNYA A BURMAI SZEGÉNYEKNEK. (Tokió). Subhas Chandra Bose ranguni látogatása alkalmával az indiai szabadságharcmozgalom nevében 250.000 yent adományozott a burmai szegények javára. (DNB).

Apróhirdetések

MINDENES főzőnőt nagy rizzetással alkalmazok 3-tagu családhoz. Arad, Ig. Pap-utca 6. szám. Telegdi. (2789)

KIS Singer-varrógép eladó. Arad Bratianu-utca 2-4, Minorita-palota, I. em. 40. III. kapu. (2790)

KERESEK összecukható ágyat. Cimeket Reclamához, Arad, Eminescu-utca 4. (2791)

ROMÁN nyelvet bíró leány, 4 gimnáziumi osztályt végzett, rajz tehetség, állást keres. Cim Reclamánál, Arad, Eminescu-u. 4. (2792)

MEGKEZDŐDÖTT az őszi női ruhaidény. Arad Regina Maria-körút 17. Salon de moda. (2793)

ARAGÁZT, vagy gázforralót vennék. Cim Arad, Metianu-utca 2. szám, II. emelet, 6. ajtó. (2794)

UTAZÓT fűszerszakmából valót, alkalmazunk. Cim Reclamánál, Arad, Eminescu-u. 4. (2795)

Timisoarai **CORSO-mozi**

Előadások 3, 5, 7, 9-kor. Távbeszélő 33-95.

Vörös bilincsek

(Odessa lángosban) **MARIA CECOTARI** a nagy énekesnő **TIM. CA. CARLO NINCHI** a létszerepekb.

HATSZEK-UGYONKÉSÉG. ARAD, Carol-körút 17. távbeszélő 16-95. 14000.000: 17 holdas szőlőbirtok, városközelben, hatszobás villával, melléképületekkel — 5500.000: tizenöt holdas hegyaljai szőlőbirtok kétfagban küllő-különis épületekkel, felszerelésekkel, 4200.000: gyorsvonatmegállónál ítétfélholdas jökezzelt. — 4000.000: nyolcholdas jökezzelt, villamos megállónál, nagypéület, sok felszereléssel. — 3500.000: öt holdas szőlőbirtok, kastélyal, termés, felszereléssel. — 3000.000: Ghirocoan. jökezzelt. — 2000.000 Paulisi háromholdas kisvillával. — 1250.000 négyszélföld holdas borszőlő naposfekvésűvel, épületek, felszerelés. — 700.000: siriai háromholdas, épület, felszereléssel. 600.000: Paulishoz közel háromholdas. (295)

MŰTÖMEST (stoppolást), műszövészt, nyakcsontfordítást, legszebben, legmegbízhatóbban készítünk. Arad, Avram Iancu-lér, 2., első emelet. (307)

ASSZONYOK Lányok: Szabni és varmi tanulhatnak gyorsan és pontosan, legújabb módszer szerint az „Eugenia”-szalonban, Arad, Vasile Goldiş-utca, 8. szám, első em. (316)

ELADÓ „Kölber”-gyártmányu, alig használt, uri bőrfedelű, fekete hintó. Arad, Mărăşesti-utca 5. (4354)

JÓ ÁLLAPOTBAN lévő üzembíró daráló malom 3-4 HP, benzinnemű, centrifugáló szívóval együtt eladó. Cim Reclamánál, Arad, Eminescu-u. 4. (2796)

MOSÓNÓT és mosógatót asszonyt felfogadok. Arad, Városi Étterem (régébbi Kánya-étterem). (2797)

SAJÁT érdekében felkérem azt a hölgyet, aki vasárnap, tévedésből evitte arany Doxa-órám, hogy Reclamánál, Arad, Eminescu-u. 4 adja át, mert kiléte ismert, másképp kénytelen leszek további lépések megtételére. (2798)

HÁZ eladó, 2-szobás magánház Numa Pompiliu-utca mellett, 450.000 lejért. Nikolovici ügynöksége, Arad, Avram Iancu-tér 21. (2799)

PAPLANOKAT készít, használtakat újja dolgoz Glück, Arad Baritiu-utca 8, Avram Iancu-tér mellett. Ugyanott újjadolgozott paplan eladó. (2801)

ARO-mozi, Arad

14vbeszélő 24-45
Előadások 3, 5, 7 és 9 órakor

Ma, az évad legnagyobb filmje, pazar kiállítás, amely felülmúlja a „Két átvá” **FEDORA** Amedeo Nazzari, Luisa Ferida és Osvaldo Valentín. Előadások 3, 5, 7 és 9 órakor.

VESZÉK azonnai maganjáró vagy vonatós lokomobilt és bármilyen gyártmányu cseplőszekekrényt. (A cseplő lehet bármilyen rossz állapotban is). Mala Josif, Arad, Penes-Curcanul-utca 18. szám. (2800)

FIATAL csomagoló jeányokat alkalmazunk. Cim Reclamánál, Arad, Eminescu-u. 2. (2801)

FEHER hálószoba, nem korszerű, előszobafal, összecukható cseléágy, olcsón eladó. Arad, Cloşca-utca 2. szám, házmesternél. (2802)

ÖNÁLLÓ dojgozó varróleányt alkalmaz Zsuka-szalón, Arad Avram Iancu-tér 21. (2803)

ALKALMI, kifogástalan állapotú, krém-színű, korszerű, mély gyermekkocsi eladó. Timisoara II., Matasarilor-utca 36. (7902)

DARAMALOM, 60-as Heco-gyártmány, eladó. Molnár Péter, Sighişoara Targul Vitelor 1. szám. (4358)

HÁZTARTÁSBAN jártas, fiatal nőt, nagyobb családjához zonnali alkalmazásra felfogadok. Sároşsy, Braşov, Regele Carol-utca 35. (4357)

ELADÓ egy kis polirozott asztal, íróasztal, ládák. Ugyanott felfogadok tarhonyakészítő asszonyt. Timisoara IV., Vasile Lupu-utca 28. Távbeszélő 30-94. (7945)

LÁDÁK eladók. Érdeklődjék: Timisoara IV., Dragalina-tér 9. szám alatt, Soukup, távbeszélő 30-94. (7946)

URANIA-filmszínház Arad Távbeszélő 12-32.

Ma. **Antonio Centa, Paula Barbara** lejegzettőjtő, izgalmas kalandor-dráma. Híradó.

Terror az árnyékban

EGYEDULÁLLÓ nő lakótársnót keres. Timisoara III., Porumbescu-utca 59., 3. (7944)

SZÉP, tejes konyhaberendezés, fehér ebédlő készlet valamint 2 drb. nagyon szép festmény eladó. Timisoara II., Renasterii-utca 17. szám, 2. ajtó. (7943)

BUTOROZOIT szoba, fürdőszoba-hasznájjattal, urinó részére kiadó. Ugyanott félháló-berendezés eladó. Timisoara IV., Tudor Vladimirescu-sor 24. I., 4. (7942)

BEJÁRÓ szakácsnő állást keres 15-re. Ajánlatokat, Főzni tudó” jeligére a timisoarai kiadóba kér. (7941)

KIADÓ kújonbejáratu butorozott szoba, fürdőszoba-hasznájjattal, ágynemű nélkül. Ajánlatokat „Azonalra” jeligére a timisoarai kiadóba kérék. (7939)

MEGVETELRE keresek kifogástalan állapotú frakk-öltönyt, magas termetre. Timisoara II, Stefan cel Mare-utca 39 Klein. (7938)

BOY-fiukat felfogadunk. „Balcan”-ügynökség, Timisoara I., Ungureanu-utca. (7937)

SZABÓKAT, varróleányokat és kifizetőit felfogadok. Buresch, Timisoara IV., Carol-körút 14., I. em. 6. (7924)

ELADÓ jóállapotú télikosztüm és szövetruha. Timisoara I., Buteanu-utca 20, II, em. A délelőtti órákban. (7923)

TÖKÉVEL rendelkező román nő társulna üzletbe vagy szalonba. Ajánlatokat „Komoly” jeligére a timisoara kiadóba kérék. (8006)

ELADÓ butorok: fekete, faragott szekrény, éjjeli szekrényel, rézagy sodronnyal és löszormatracsal, széles hencser, fényezett szekrény, előszobafal, faállvány lámpával. neves festmények, varróasztalka, mérnöki szakkönyvek. Megtekinthetők 4-6 óra közt, Timisoara II., Matasarilor-u. 24. szám. (7920)

A BEIRATÁS megkezdődött az országos szabásati iskola (szabásati akadémia) minden szakosztályába. Női, férfi-ruhátárak, fehérneműek, divattervezés, stb. Beiratás: az erdélyi és bányási igazgatóságánál. Timisoara I., Unirii-tér 5. (8049)

KÖNYHÁT sütési célokra, a Belvárosban vagy a Mária-szobor környékén, villamos mellett, földszinten, I. emeleten, esetleg világos mélyszinten, délelőltre bérbe keresek. Ajánlatokat „Előnyös” jeligére a timisoarai kiadóba kérék. (7918)

BECSÜLETES házmesternő, akinek két nagyobb gyermeke van, állást keres. Ugyanott mosást, vasalást és takarítást vállalnak, valamint egy kalányi vaskályha eladó. Timisoara IV., Vasile Lupu-utca 17. Joviné. (7915)

TAKARÉKTŰZHELYET, kis egységűt, veszek. Timisoara, távbeszélő 32-19. (7922)

TIZEDESMÉRLEG, 200 kg-os, valamint üstház, önfűtő fürdőkád, szívó-nyomó-kut, vastag kenderkötél eladó. Timisoara IV., Fröbl-utca 36., II., 25. (4349)

HA NEM SŰT a takaréktűzhelye, vagy sok tüzelőanyagot fogyaszt, szakszerűen kitalapoztom Gál, Timisoara III., Porumbescu-utca 19. szám. (7917)

TISZTIVISELŐNÖT, hosszabb gyakorlattal bírót, minden irodai munkában jártasat, aki a román és német nyelvet szóban és írásban bírja, keres kereskedelmi vállalat. Ajánlatokat megfelelő ajánlással „Gyakorlott munkaerő” jeligére a timisoarai kiadóba kérékünk. (7940)

SZÜCS-VARRÓNÖKET jó fizetéssel felfogad Tapu szücsműhelye, Timisoara I. Mercy-utca 7. szám. (7936)

FELFOGADOK idősebb házaspárt, vagy nyugdíjast kert felügyezésére. Lakást és fűtést adok. Timisoara I., Regina Maria-körút 11., a tőzsdében. (7935)

CORSO-MOZI, Arad TELEFON 23-64

Előadások 3, 5, 7 és 9 órakor

Ma. **Lilia Syivi, Amedeo Nazzari** mindent felülmuló alakítása.

A makrancos hölgy
döntő szerű sorozatunk második nagy alkotása.

HIS-MAISTERS Voice gramofon, kifogástalan állapotú, eladó. Timisoara III., Putna-utca 12. szám. (5337)

HÁZASPÁRT felfogadunk házmesternék. Csakis rend- és békeszerető, lakatos, szerelő, vízvezeték-szerelő, stb. jöhet számításba. Timisoara I., Regina Maria-körút 10. szám, II., 6. (7919)

VÁROSI bunda, középtermetre mosómedve béléssel, vidra gallérral, teljesen új állapotban. eladó. Timisoara IV., Vacarescu-utca 21., II., 4. A déli órákban. (7932)

MŰVELT, három nyelvet beszélő kisasszonyt kölesönkönyvtár kezelésére, azonnal felfogad „Corvin” könyvkereskedés, Timisoara II., Stefan cel Mare-utca 4. (7929)

ELADÓ besszarábai perzsabunda, teljesen korszerű. Ugyanott eladók opera-, valamint tánclemezek és külföldi gyártmányu, keresztzhuros, rövid zongora. Timisoara III., Mitropolitu Varlaam-utca 8. 3-ik csengő. (7933)

MINDENEST azonnal felfogadok. Timisoara IV., Bratianu-utca 37. szám, a kifőzőben. (7934)

ELADÓ kifogástalan állapotú, marha-, valamint disznóbőrű készült utitáska. Timisoara II., Dacilor-utca 10., 2. ajtó. (7931)

AKKORDEON, 24 basszisos, új, eladó. Timisoara I., General Doda-utca 1., (az Extra-Post mellett). (7930)

Bőrbeadó 32 holdas birtok
tanyával, 9 km-re a várostól, a lugoj-i utvonalon, továbbá egy 22 holdas, tanyával, ugyanott, Targyalás vasárnap Andreievits mérnökkel, Timisoara, III., Brâncoveanu-utca 9.

MINDENES szakácsnót felfogadok négytagu családhoz, Timisoara II., Ofcea-utca 5. szám. (7928)

IDŐSEBB takarítónót keresek. Timisoara II., Ofcea-utca 3. (7929)

BORSZIVATTYU, szívó-nyomó, másfél hüvelykes 22 méteres gumicsővel, eladó. Timisoara III., Oltul-utca 5., Fried. (7926)

JÓL főző minden szakácsnót, vagy házevezetőnőt, felfogadok. Sebestyén irógépes, Timisoara I., Mercy-utca 2. (Albina-bank palotája). (7925)

EGYSZOBÁS lakást keresek, esetleg cserélek, címeiket kérem szíveségből, III., Odobescu-u. 20, 8. ajtó.

HÁLÓSZOBA korszerű, dió furniros, használt de kifogástalan állapotú, eladó. Timisoara II., Balas-utca, 18., udvarban balra, második ajtó.

KÖNYHABŰTOR használt állapotú eladó. Timisoara II., Balas-utca, 18., udvarban balra, második ajtó.

HEVERŐ (szélong) kifogástalan állapotú eladó. Timisoara II., Balas-utca, 18., udvarban balra, második ajtó.

GYERMEKKOCSI, világos színű, nagyon jó gumikkal ellátva, olcsón eladó. Hoffmann, Timisoara II., Mărăşal Joffre-utca, 15. (4360)

FORUM-MOZI, Arad. Távb. 20-10

Előadások 3, 5, 7 és 9 kor.

Ma bemutató. Az év legkacagatóbb vigjátéka.

Macario törvénytészen

Ezen a filmen többet kacag, mint egy Stan és Bran vagy Pat és Pa a chon-féle filmen.

RENDES házmestert és bejáró szakácsnót felfogadok. Timisoara II., 3 August-utca, 27., a háztulajdonosnál. (8064)

KERESEK azonnalra szépen butorozott, küllőbejáratu szobát, Belvárosban, vagy Józsefvárosban. Ajánlatokat kérék „Ar nem számít” jeligére a timisoarai kiadóba. (5340)

KÖNYHABŰTORT, korszerűt, kisebb háztartáshoz, alkalmi áron vennék, 15-18.000-ig. Ajánlatot K. S. címére a timisoarai-temesvári kiadóba kérék. (7000)

BUTOROZOIT SZOBÁT keresek, nem messze a villamostól, fürdőszoba-hasznájjattal, lehetőleg teljes ellátással. Ajánlatokat „Csendes” jeligére a timisoarai kiadóba kérék. (6000)

GYERMEKKOCSI, mély, korszerű, krém-színű, kifogástalan állapotú, eladó. Timisoara II., Matasarilor-utca 36. (7901)

DÉLELŐTTI órákra vállalkozó irodai vagy hasonló takarítást, esetleg bejáró szakácsnókat mennék déli két óráig, keresztény családjához. Timisoara I., Mocioni-utca 2., a házmesternél. (7898)